

A szent ördög

Fülöp-Miller René könyve Rasputinról

Fülöp-Miller René, az erdélyi származású jeles bécsi publicista, aki az Amalthea vállalat kiadásában egy év előtt megjelent, Szovjetországi kulturális viszonyait ismertető hatalmas kritikai tanulmányával világszerte nagy sikert aratott, most ismét olyan új könyvvel lépett az olvasó közönség elé, amely általános érdeklődésre tarthat számot.

A szerző, aki éveken keresztül több első-rangú német lap megbízásából hosszabb tanulmányt írt az átalakult Oroszországban, a nagyszerű riporterek leleményességével és akaraterével és a tudósok olthatatlan tudásvágyával és alaposságával egész tárházat kuttat ki a nagybecsű történelmi és kulturális adatoknak, amelyeket az orosz elzártásgól kiemelve, értékes könyveiben közli az olvasók táborával.

Fülöp-Miller legújabb könyvében a Rasputin-témát dolgozta fel teljesen hiteles és fáradságos munkával, rengeteg helyről összehordott adatok alapján és amikor az utolsó csepp híres kegyencének teljes életrajzát tárja elénk, egyúttal mesterséges megrájtást képét adja a le-tűnt cári Oroszország összeomlása előtti korszaknak és a világháború véres poklában elmerült cári dinasztia tragédiájának.

De nem is lenne teljes Rasputin életrajza, ha szerző nem ismertné azt az orosz világot, amelyből egy ilyen különös egyéniség kitermelődött. Ahhoz, hogy megértsük, miképp juthatott egy szibériai szektáriánus műveletlen orosz szerzetes a cári udvarba és hogy tudott ott korlátlan befolyást szerezni, ismer-nie kell a cárszkojeszelői udvar atmoszféráját, II. Miklós cár és neje, a szép Alexandra cárné karakterét és tragikus életsorsát, a le-hetetlenül reakciós orosz kormányzati mód-zersát, a lakájok és istállómesterek sugalma-zására kinevezett orosz miniszterek és méltó-ságok pályafutásának kulisszatitkait, az orosz kémszervezetek dus lombozató szövetségét, egyúttal azt a tipikus cári Oroszországot, amelyet kérelmetlenül elsöpört a forradal-mak vihára.

Hálásak lehetünk Fülöp-Miller iránt, aki a híres orosz pápa érdekfeszítő élettörténeté-nek háttérül a letűnt orosz világ szomorúan érdekes dokumentumaival ismertető meg ben-nünket fellebbentve a fátyolt történelmi ala-kokról és eseményekről, amelyeket eddig vagy sehogyszem vagy nem helyesen ismertünk. Fülöp-Miller könyve így történelmi rajzzá szélesedik és a szépirodalmi jelentőségén kívül tudományos értéket is képvisel.

Bár ezek szerint Fülöp-Miller Rasputint tárgyaló könyvének létjogosultsága igazoltnak látszik, arra a kérdésre is fel kell, hogy megérdemli-e Rasputin élete az irodalmi hal-hatatlanságot?

Tény az, hogy Rasputin nem mindennapi képességekkel megáldott, de egyúttal rettenő szenvedélyekkel megvert ember volt, akit részben egyéni tulajdonságai, de nem csekély mértékben korának speciális viszonyai olyan kivételes pozícióba lendítettek, hogy egy idő-ben éveken át korlátlan tanácsadója lett az autokratá cári háznak és magasállású vezető embereknek, valóságos csepp a csepp felett. Háza nyitva állott a kérelmezők tömegének nagytól kicsinyig. Üzenetei és protekciója mindenütt meghallgatásra talált és az emberek egész légiójának támasztékként szolgált. A cár zárkózott életrendje mellett Rasputin lett az összekötő kapocs a hatalmas uralkodó és egy óriási birodalom népe között. Ha tehát nem egyének tekintjük Rasputin szereplését, mint a történelem véres szatirójának, akkor is kikényszeríti érdeklődésünket ez a csodá-latos karrier. De mindentől elvonatkoztatva, Rasputin az ember is felette érdekes pro-bléma. Egy szibériai orosz paraszt, aki úgy indul az életnek, mint ezernyi sorstestvére, míg egyszer, meglelt férfi korában, amikor már családja van, egy kolostorba vonul, hogy szerzetessé váljék és itt megismerkedik az orosz parasztság egyik titkos szektájának tanáival. Csak a bűn általléhet üdvözölni, így hangzik a minden tételes vallás és er-kölcstant megoszfuló áldogma, amely a szek-táriánus parasztságot körében időközönként tit-kos gyűlöhelyekbe gyakorolt pogány orgiákat, Rasputin élete folyamán pedig a dogma nevé-ben elkövetett paráznaságok végtelen sorozatát jelenti.

A falusi orosz „szent”, aki előbb falusi paraszt-leányok és asszonyok lelkét szédíti meg ke-netteljes tanításával, majd az orosz főváros-ban a legelőkelőbb hölgyeket ejti lelki és testi rabslágába! Rövidlátó egyházi méltósá-gok bosszúvallását a nagyszerű parasztot a

cári udvarba, ahol annyira megkedvelteti ma-gát, hogy élete fogytáig a cári pár kegyelt házi papja és tanácsadója marad. E minőség-ben szabadon élhet minden hajlamának, jó és rossznak egyaránt, valóságos törvényen felül áll. E kivételes helyzet okozza vesztét. A hatalmukat feltű miniszterek erőszakos elmé-nítéséről tárgyalnak és végezetül a cári csat-láddal rokon Jussupoff herceg sportszerűen törbe csalja és legyilkolja II. Miklós tanács-adját.

E hézagoss ismertetés is nyilvánvalóvá teszi, hogy Fülöp-Miller egy erőnyeban és büneiben egyaránt kimagasló, érdekes történelmi alakot vont tanulmányai körébe Rasputin személyé-ben. A szerzőt — mint maga említi — az a cél vezette „Der heilige Teufel, Rasputin und die Frauen“ cím alatt 450 oldalon le-

Egy angol és egy olasz tudós újabb erőfeszítései a rákbetegség leküzdésére

Dr. Cramer W. angol tudós berlini beszámolója. Sambon Man-szigetét választotta ki kísérleti helyéül

Berlin, december 22. A rákbetegség ku-tatására és leküzdésére alakult központi bizottság Berlinben ülést tartott, amelyen dr. Cramer W., az ismert angol rákkutató beszámolt a rákprobléma megoldásáról foglalkozó legújabb angol munkáiról. Ma már bizonyossággal állítható, — és ez a kutatások praktikus eredménye — hogy a rákdaganat lokális eredetű. Cramer profeszor szerint mégis a lokális tényezőkön kívül a rák keletkezésénél egy általános tényezőnek is nagy a szerepe. Állatokon végzett kísérletek és a statisztika azt bi-zonyítja, hogy a rákra bizonyos hajlan-dóság és ellentállóképesség mutatkozik. Rákoltás, illetve átültetés által kísérleti állatokon kimutatták, hogy a rákkal szem-ben az ellentállóképesség fokozható és az állatok érzékenységüket rosszindulatú da-ganatok fejlődésére elveszthetik.

Ezért a rákkutatásnak az a feladata, hogy olyan eszközöket és módokat talál-jon, amelyek a testnek az általános ellent-álló erejét a rákkal szemben növelik, illetve érzékenységét csökkentik. Ugyanilyen fon-tos az is, hogy újabb módszereket állapít-sanak meg, amelyek lehetővé teszik, hogy a rák idejekorán felismerhető legyen. A rák ugyanis kezdő stádiumban gyógyít-ható, de a teljes fájdalomkeltő hatás lehe-tetlenné teszi a rákbetegség felismerését kezdetben. Éppen ebben rejlik a ráknak különös helyzete. Ha például a vakbél-gyulladás kezdetben ép oly fájdalomnél-küli volna, mint a rák, ugyanolyan vesze-delmes betegség lenne. Praktikus szem-pontból tehát most nem az a legfontosabb, hogy a rák természetének a megismerésére folytassa az orvosi tudomány további ki-sérleteit, hanem, hogy a rák korai diagnó-zisára jusson.

Róma, december 22. Man szigete, amely Anglia és Irország között fekszik, az Ir tengeren, nemsokára hadszíntere lesz a rák ellen indított döntő küzdelemnek.

Sambon dr., a kiváló olasz tudós, aki a világ legnagyobb rákkutatói közé tar-tozik, ezen a kis szigeten akar döntő fontosságú rák kutatásokat folytatni s a helyi orvosi hatóságok már most is a leg-messzebbmenő támogatásokról biztosítot-ták az olasz tudóst.

Sambon dr. eddig Észak-Olaszországban folytatott kutatásokat s most már csak az angol egészségügyi minisztérium formai jóváhagyására vár, hogy elinduljon Man szigetére.

Az olasz tudós, aki három évet akar legújabb munkájának szentelni, elmondotta az érdeklődőknek, hogy Man szigetét föld-rajzi fekvése rendkívül alkalmassá teszi az ilyen kutatások számára. A sziget lakos-sága majdnem teljesen állandó. Mindjárt meg is nyugtatta az aggodókat, hogy nem kell megijedni, nem azért választotta Man szigetet kísérleti helyéül, mintha itt na-gyobb volna a rák megbetegedések száma, mint Anglia bármely más szigetén.

xikon alakban a Grothlein & Co. leipzig-zürichi cég kiadásában megjelent könyve megírásában, hogy igazi képét adja Raspu-tinnak, akiről ezideig autentikus adatok hiányában csak barátainak, vagy ellenségeinek tendenciózus írásai alapján szerezhettük a világ tudomást. A könyvben köztölt érdekes képek, valamint a könyvhöz mellékelt jegyzékek, amelyek egyrészt az adatok eredetéről, más-részt a képek forrásáról és a könyvben sze-replő személyekről nyújtanak tudósítást, a szerző nagy olvasottságáról és az óriási anya-got összehordó imponáló munkájáról tesznek tanúságot. E roppant adathalmaznak feldol-gozása olyan mesteri, hogy a könyvben sem-mi nyoma az ezt szülő fáradtságnak, sőt az elejétől végig lekötő teljes érdeklődésünkét.

Dr. Stern Már

Sambon dr. kis részlete fogja osztani a szigetet. A sarkvidéken és a tropikus vidékeken folytatott régebbi kísérletei alapján fogja ezekben a kis részletekben felkutatni az ugynevezett rákfészkeket, vagyis azokat a pontosan meghatározható helyeket, ahol a lakosság inkább a rák-betegségre. Valószínűnek tartja, hogy ezek mellett a rákfészkek mellett olyan helye-ket is fog találni, amelyek csaknem telje-sen mentesek a rákbetegségtől.

Rendkívül gondosan meg fogja vizsgálni az illető vidékek fergét, patkányait, ege-reit, bogarait és valószínű, kutyákon, macskákon, baromfiakon és más háziáll-atokon is fog kísérleteket végezni. Sambon dr. szerint gyakran fordul elő, hogy ezek az állatok is rákot kapnak, ha rákos em-berekkel élnek együtt.

Sambon dr. szerint helyes az elmélet, hogy a rák esetében ugyanazzal a helyzet-

Fizetéseképtelenséget jelentett és egyévi moratóriumot kéri a nagyváradi Léderer és Kálmán cég

A vállalat 23 millió forinttal szemben 90 millió aktív fölött rendelkezik. Százszázalékos kielégítést kapnak a hitelezők

(Oradomare-Nagyvárad, december 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nagyvárad legrégebbi szeszgyára, a 80 év óta fenn-álló Léderer és Kálmán cég, amely szoli-ditás és bonitás tekintetében egyike volt a legelismerettebb vállalatoknak a nagy-váradi piacon, fizetéseképtelenséget jelen-tett és hitelezőitől 12 hónapi moratóriu-mot kért, amely idő alatt tartozásait tel-jes összegben ki fogja fizetni. A cég fize-téseképtelensége óriási konsternációt kel-tett nemesik Nagyváradon, hanem az ország határain is túl, miuthogy a vállalatot mindenkor a szoliditás és megbiz-hatóság jellemezte.

A cég, amely a szeszgyár mellett napi öt vagon őrlelési kapacitással bíró malmom-mal, azonkívül 600 darab ökörre beren-dezett marhahizlalóval rendelkezik, a legújabb időkig egy családi részvénytár-saság birtokában volt. Ennek a részvény-társaságnak a tagjai Hermann Frigyes, Kálmán Ernő és dr. Dénes Sándor voltak. Három évvel ezelőtt azonban Hermann Frigyes kivált és helyébe Beck Nándor, a Beck és Zaviszlav cég társtulajdonosa lépett be, aki a részvény többség megszer-zésével a vállalat vezérigazgatója lett.

A Léderer és Kálmán cég fizetéseképtelensége azért is keltett nagy feltűnést, mert a vállalatnak tudvalevőleg nagyértékű aktívái vannak. A gyári felszerelés és a beépített üzem körülbelül 80 millió lejt képvisel, a cég kinlevősége pedig 11 millióra rughat. Ezzel szemben az adós-ságok összege 23 millió lej. A nyilván-valóan aktív és hitelképes vállalat fizetési

Egyedüli közlekedés

Amerika, Canada, Argentina, Brazília, Uruguay stb. felé

a világ legnagyobb és leggyorsabb „Saturnia” és „Vulkania” express-motoros-hajókkal.

Északamerikába csak 7 nap. Délamerikába csak 9 napi út az Océánon át. Az uti költ-ség Bukarestből New-Yorkig 100 dollár, vizum is beleértve. Utiköltség Bukarest-ből Dél-Amerikába 21/2 angol font, vizum is beleértve.

Határtól kikötőig az út csak 48 óra! Köz-ben csak 2 határ! Mindennemű felvilágosi-tást és prospektust díjmentesen ad.

Cosulich Line Bucuresti, Calea Gri-vitei No 181 vagy főkönyv: Cosulich Lin,e Temesvár Uri-ut, (Str. I. C. Bratianu) 18.

tel áll szemben a tudomány, mint a sárga-láz esetében. A tudós szerint igen keves értékűek voltak azok az elméletek, ame-lyek különböző élősködőknek, különösen pedig a Noutky-féle parazitának tulajdoni-tották a sárgalázat. Mikor azonban a tuda-mány megállapította, hogy a moszkiták az okai a sárgaláznak, sikerült ezt a beteg-séget csakugyan teljesen ártalmatlanná tenni. Reméli, hogy hasonló módszerrel sikerül majd döntő eredményeket elérnie a rákkutatás terén is.

Mint hogy a Man-sziget igen kis terület és emellett a rákbetegség normális ár-nyokban fordul elő, rendkívül alkalmas az efféle kutatásokra. Sambon később majd Wight szigetén és a csatorna többi szigetén folytatja kutatásait.

Ötvenötök

A legkegyetlenebb Szibériában van, ahol nem tapasztalt mér A barométer ott 55 f A uccai közlekedést A madarak csonttá fa A rengeteg áldozat s litőleg sem lehet me golián át Kiakta felé vánt utjában hóvihar a karaván egész legé A mentőmunkálatok megtaláltak. A ha irányban halad tová metországban éri el kívüli hideg követik jégtorlás oly nagy szemben egy személy tömbök között és n sem megszabadítani. sainak megmentésére tak ki. A Keleti ten befagyott. Az Ész hajóforgalom leheté niában 48 óra óta s és az összes helyiére lett szüntetni a for

A fizetéseképtelenségből a hitelezőket semmiféle károsodás nem érheti, mert az egyévi moratórium kérésével egyidejűleg a Léderer és Kálmán cég teljes fedezetet nyújtott. Az inkasszáls alatt álló kinlevőségekből és a jövő évi szesztermelésből a hitelezőket 100 százalékosan ki lehet elégíteni, azonkívül azonban a vállalat tulajdonosai magánvagyonukat is feljárn-lották a követelések biztosítására. Minden valószínűség szerint a nyolc millióval érdeklét Egysélt Bank és a 2.5 millióval érdeklét Biharmegyei Takarékpénztár, va-lamint a hitelezőkként szereplő más ban-kok és magánosok el fogják fogadni a Léderer és Kálmán cég teljesen kielégítő ajánlatát.

Gyönyörű Altvien márkás porcellánok, keleti és belföldi perzsaszőnyegek, zongorák, vitrinok

kardcsenyig minden elfogadható árban kerülnek eladásra.

Rosenberg régiségkereskedőnél CLUJ, Calea Victoriei No. 5

Szibériai Az egé len tél,

(Cluj-Kolozsvár, d Kelet tudósítójától.) M punk más helyén kö szerte beállott kegye is szedi áldozatait, E ből szörnyűséges itéle évez, amelyek a for ban való megbőnitás szerencsétlen ember tek áldozatul. A ter nős kegyetlensége egé rohant és néhol 40 C közelítő fagyokban, n viharokban, sőt napo nyilvánul meg. Valós azoknak a szerencsétl kst európaszerte meg és a hiányosan beérz hozzávetőlegesen tud a katasztrófális időj molónkat.

Földrészenkét Mig Finnországban alatt negyven fokot országban mindössze Grönlandban pedig t molnak be. Londonb mas esőzések vanna metropolis uccai for bénítják. Az európai iktatott egy-egy ak kívül azonban világs uralkodik, amelyről a sitásunk számol be:

Nem kevésbé ve délnyugati európai állandóan erősödik mindenfelől többör Feldkirchenben 19 Semmeringen 14 fo magasla asztronómi alatt 30 fokot jelze jes erővel zuhog a nyékén olyan erős sok ember vesztet nagyobb része h közelében az orsz megfagyott ember

A hirtelen beállt következtében Róm közép eurpai értele kezett be. A két havazik. Nápolyb hóesés, mig most

Friss idei

Jó gyermekek

ma felejtétek el. hogy szombaton délután 4 óraker olcsó helyárrakkal kerül színre a Magyar Színházban

Borsszem Jankó vagy Az elátkozott hercegnő

Szibériában ötvenöt fokos hideg dühöng

Az egész világon évek óta nem volt olyan kegyetlen tél, mint az idei. Borzalmas pusztításokat okozott európaszerinte a fagy

(Cluj-Kolozsvár, december 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint ahogy azt lapunk más helyén közöltük, az európaszerinte beállott kegyetlen fagy Kolozsvárt is szedi áldozatait, Erdély minden részéből szörnyűséges itéletidőről jönnek jelentések, amelyek a forgalom minden irányában való megbénítása mellett már több szerencsétlen emberéletet is követeltek áldozatul. A természetnek ez a különös kegyetlensége egész Európán végigrohant és néhol 40 Celsius fokot megközelítő fagyokban, másutt hatalmas hóviharakban, sőt napokig tartó esőzésekben nyilvánul meg. Valószínűleg ezekre megy azoknak a szerencsétleneknek száma, akiket európaszerinte megölt a kegyetlen tél és a hiányosan beérkező jelentésekből csak hozzávetőlegesen tudjuk megkonstruálni a katasztrófális időjárásról szóló beszámolókat.

Földrészenként változó az időjárás

Míg Finnországban a barométer zéró alatt negyven fokot mutat, addig Svédországban mindössze 10 fokos hideg van, Grönlandban pedig tavaszi időjárásról számolnak. Londonban és Parisban hatalmas esőzések vannak, amelyek a két metropolis uccái forgalmát teljesen megbénítják. Az európai földterületekbe beiktatott egy-egy abnormális jelenségen kívül azonban világszerinte kegyetlen tél uralkodik, amelyről alábbi részletes tudósításunk számol be:

Ötvenöt fokos hideg Szibériában

A legkegyetlenebb hideg természetesen Szibériában van, ahol már évtizedek óta nem tapasztalt mértékben pusztít a tél. A barométer ott 55 fokra szállt alá, amely az uccai közlekedést is életveszélyessé teszi. A madarak csonttá fagyva hullnak a földre. A rengeteg áldozat számát még megközelítőleg sem lehet megállapítani. Egy Mongólián át Kijakta felé haladó kínai karavánt utjában hóvihar lepette meg, amely a karaván egész legénységét elpusztította. A mentőmunkálatok során husz hullát már megtaláltak. A hatalmas fagy nyugati irányban halad tovább és különösen Németországban éri el a tetőfokát. A rendkívüli hideg következtében az Elbán a jégtorlódás oly nagy, hogy Hamburggal szemben egy személygépkocsi elakadt a jégtömbök között és nem sikerült még máig sem megszabadítani. A gözösek és utasainak megmentésére ma jégtörők vonultak ki. A Keleti tengeren az émet kikötők befagytak. Az Északi tengeren minden hajóforgalom lehetetlenné vált. Pomerániában 48 óra óta szüntelenül esik a hó és az összes helyiérdeklő vonalakon be kellett szüntetni a forgalmat.

Szigoru tél a délvidéken

Nem kevésbé veszélyezteti a hideg a délnyugati európai országokat is, ahol állandóan erősödik a hideg. A vonatok mindenfelől többbás késéssel futnak be. Feldkirchenben 19, Willachban 14, a Semmeringen 14 fok a hideg, a Sonnblick magaslat asztronómiai állomása pedig nulla alatt 30 fokot jelzett. Amíg Parisban teljes erővel zuhog a zápor, közvetlen környékén olyan erős fagy dühöngött, hogy sok ember vesztette életét, akiknek legnagyobb része hajléktalan volt. Paris közelében az országutakon tegnap 10 megfagyott ember holttestére akadtak.

A hirtelen beállt hőmérséklet visszaesés következtében Rómában és Napolyban is középeurópai értelemben vett tél következett be. A két városban napok óta havazik. Napolyban 1921 óta nem volt hóesés, míg mostan a Vezuvot méteres

hóréteg borítja. A Dalmát tengerparton hatalmas hidegek miatt a partmelletti tenger befagyott és több, a kikötőben veszteglő hajónak zárta el a hajózás útját.

Tömegesen fagnak meg az emberek

Jugoszláviában a községek lakossága nem mer kimozdulni a házakból, a vonatok pedig negyednapos késéssel közelednek. Az erős fagy miatt a keskenyvágányu vasutakon be kellett szüntetni egy a személy-, mint a teherforgalmakat. Tetovo község és Gostivar között a nagy hófúvásban elakadt egy tehervonat, amelyet teljesen belepert a hó és a nagy hideg miatt megközelíthetetlen. A Binarban és Délserbiában 14 fagyás történt, melynek áldozatai kivétel nélkül elpusztultak. Az itéletidő betetőzéséül Délserbiában hatalmas farkascsordák garázdálkodnak, amelyek megtámadják a falvakat is. Belgrádban 17 őrtálló katonát csonttá fagyva szállítottak be.

Középeurópában nem kevesebb vehemenciával dühöng a tél. Csehszlovákiában a vonatok óriási késéseket szenvednek, a budapest-londoni gyors Bánhidán olyan rettenetes viharba került, hogy teljes három órát kellett a nyílt pályán vesztegelenie. Magyarországon husz év óta nem tapasztalt hideget észlelnek. Budapesten 19, Csengeren 23 fokos hideget jegyeztek. A fagyoskésés egyelőre mégsem várható, sőt a higanyt további süllyedéséül is tartanak. A Duna Régenburgtól Mohácsig zajlik és a jég többhelyen megállott. Pozsony közelében, a magyar határon innen ötven autó a magas hóban elrekedt. Budapestről és Pozsonyból egyidőben menesztettek segélyexpedíciót a hóban rekedt autósok kimentésére. Nagybattonyán 31 fokos hideg van, a Tisza és mellékfolyói befagytak. A fagy Magyarországon is sorra szedi emberáldozatait, Budapesten 1, Debrecenben 2, Mohácscon 1, Zalamegyében 2, Szegeden 1 csonttá fagyott embert találtak az uccán.

Középeurópában szünetel a hajóforgalom

Középeurópában a folyami hajóközlekedés szünetel. Bács és Baden között a hajózást kénytelenek voltak leállítani, ami az egész dunai közlekedésre érzéti hatását. A Balaton befagyott és a Helta teherhajót 300 mánkás segítségével próbálják partra vontatni. A hajó kimentése egy hétig is eltart, mert a métervastagsúra befagyott Balatonon robbantásokkal végzik a hajó előtt a jéget.

Legutóbbi budapesti táviratunk szerint a Duna reggel teljesen befagyott és az irtózatoss fagy miatt a villanydrótok az uccákon elszakadtak, a villanyórák pedig megállottak. Budapest ma este, ha az idő nem változik, teljes sötétségbe borul.

Órákat késnek Erdélyben a vonatok

Amint azt tegnapi számunkban megírtuk, az erdélyi vasuti, telefon- és táviróforgalmat súlyosan befolyásolja a hideg időjárás. Tegnap óta a helyzet semmit nem változott, mindössze a kolozsvár-besztercei telefonvonal állott helyre, amely lehetővé tette a Szatmár és Máramarosvidékkel való telefonbeszélgetéseket. A bukaresti vonatok állandóan 5-6 óras késésekkel érkeznek meg; a magyarországi vonatok ma is kisebb késéseket szenvedtek. Külföldi meteorológusok megállapításai szerint az időjárás egyelőre nem változik.

Budapesti távirat szerint Nyugateurópában ma délelőtt beállott az enyhülés, amely rövidesen hozzánk is elérkezik. Pá-

risban már 8 fokos meleg van, Bécsben a higanyt 14 fokig emelkedett fel. Voralbergben a hőmérő zéró fölött 1 fokot mutatott. Németországban és Franciaországban is esőzések állottak be, amelyek a zord időjárást elviselhetővé enyhítik. Budapesten egyelőre változatlan erővel tart a hideg. 1300 gázóra befagyott és

Megfagyott emberek egy csoportban

A kegyetlen télapó esett unokái között

(Cluj-Kolozsvár, dec. 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A rettenetes idő vérvörösről csipi arcomat és a huszonhét fokos hidegben végigrohanok a rendőrség tágas udvarán.

— Néhány megfagyott ember aktáját megmutathatom, — szól a nyomozó osztály épülete előtt az egyik komiszár — de jöjjön be, mert megfagyunk.

Az irodában jó meleg van. Informátorom előszedi az aktákat és diktálni kezd: — Germán Anna, uccaseprőnő Árpáducca 28. szám.

— Csak ennyi?
— Nincs sok részlet. A szomszédok találták megfagyva a lakásán. A többi a fantáziájára bízom...

(Jelentés...)

Ime: Germán Anna uccaseprőnő huszadikán este hat órakor (ilyenkor már nem lehet söpörni az uccát), hazament Árpáducca 28 alatti penészes szagu odujába és miután szalonját vacsorázott kegyérrel, lefeküdt. Ady azt mondta: áldodik a nyomor... Germán Anna álmódni akart, bizonyára fűtött szobáról és mindaddig álmódott, míg a szomszédoknak feltűnt két napon keresztül tartó álma és felnyitották a szobát, amelyben Germán Anna kétfélegyütt teste álmódás közben kiszervegett.

— Van még valaki?

(Akták a hadszíntérről)

— Még három. Varga Pál a Stotterfatelepe éjjeli őre. Ögyermekes családapa. Azt mondják, félbolond volt, mert nemrégiben összeverekedett a faraktár egyik munkásával, aki úgy sújtotta fejbe,

hasonló sorsra jutott a vízvezetékek nagy-része is.

Kolozsváron iszonyu hideg van; ma reggel 8 órakor a botanikus kert barométere 29 fokot mutatott. Délben a higanyt 22 fokra ugrott és a kora délutáni órákban már 18 fokra enyhült. Este 8 órakor a barométer 24 fokon állt.

Bukarestben 36 fok hideg van

A bukaresti meteorológiai intézet jelentése szerint a fővárosban ma minus 36 fok Celsius hideg volt. 1871 óta nem észleltek ilyen hideget Bukarestben. A vonatok pontosan indulnak, azonban nagy késésekkel érkeznek. A közuti villamosvasutak közül alig egynéhány közlekedik.

— Nem szükséges és nincs is értelme, mert ebben a hidegben lefagy a fülem, mire odaérek. De tudom anélkül is, hogy nem látok csak néhány síró gyereket, meg egy anyát, ez pedig nem érdekli az újságíró közönséget...

— Menjünk tovább domnule komiszár. — Egy agnoszkálatlan holttest az Erzsébet-ut legtetőjén. Munkáskínézésü... Közlebbi adatok hiányzanak...

— Minek is? — mondom — megfagyni adatok nélkül, vagy adatokkal, egyremegy...
— Igen-igen, feleli a komiszár — csak-hogy a rendőrségnek erre szüksége van... Az aktákat ki kell állítani...

Na igen, az akták... Elismerem, ez igen fontos dolog...

— Van még valami?
(A gyermeket lefényképezték)

— Vallér János rendőrnök megfagyott a kéthetes gyereke. Az anyja reggel megszojtatta és kiment vásárolni. Tizenegyre jött haza. A szoba kihűlt, mert a szél kinyitotta az ablakot és a pólýában alvó gyereket megfagyott... A csecsemőt lefényképezték, meg akarja nézni?

— Nem, köszönöm — felelem — tulajdonosom szeretem a gyermekeket. Nem mennék inkább tovább?

— Nincs több. Csak még négy katona, őrség közben megfagyott a lábuk. A katonakórházban megkaphatja a közlebbi adatokat. Menjen el, ha akar.

Nem mentem el a katonakórházba...
(—lay)

Belejeződött a vizsgálat a kolozsvári vasúti szerencsétlenség ügyében

A gondatlan vasúti fiztet letartóztatották

(Cluj-Kolozsvár, december 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Iliu Livius vezetőügyész rendelkezése ma délelőtt letartóztatották és a kolozsvári törvényszék börtönébe szállították Szabó Albertet, a nádasai vasúti állomás forgalmi tisztjét.

A letartóztatásnak az oka az, hogy bejeződött, mi-zerint a borzalmas vasúti katasztrófa eszé-sorban Szabó Albert gondatlansága miatt állott elő. Ugyanis Szabó, miután a nagyváradi gyorsvonatot kiindította a nádasai állomásról, nem informálódott arról, hogy a gyors elért-e a következő állomásra, vagy sem és tíz percel a gyors elindítása után egy gyorsított tehervonatot indított el. A szerencsétlenségnek az oka az, hogy a gyorsvonatnak a második őrháznál veszteglője kellett s így nem érkezhett be a legközelebbi állomásra, Szucságra. Szabó Albertnek, aki az ügyeletes forgalmi tisztjeget töltötte be, kötelessége lett volna bevárni a szucsági állomás jelentését a gyorsnak odaérkezéséről.

Vizsgálatot indítottak még a szucsági őrház baktere ellen is, aki nem értesítette arról a két szomszédos állomást, hogy a gyorsvonat a nyílt pályán vesztegel. Eljárás alatt áll még

a gyorsvonat teljes személyzete is, akik minden óvintézkedés nélkül állították le a gyorsvonatot. A vizsgálat alatt lévő vasutasok sorsa fölött rögtönítelő bíróság fog dönteni a román vasutörvények rendelkezése szerint.

Bratianu Vintila 18 százalékan maximálja a kihelyezési kamatlábat

Bucuresti, december 22. Az ünnepek után azonnal a Banca Nationala közölni fogja a bankokkal a kamatok leszállítására vonatkozó határozatokat. A bankok, amelyeknek yisszeszámitóási hitelük van a Banca Nationalától, kötelesek lesznek a megállapított kamatot szedni hozzászámítva a komisszió díjat, de maximális 18 százalékat fog a kamat és a komisszió együtt kitehetni. Bratianu Vintila miniszterelnök feltétlenül ragaszkodik ezekhez az intézkedésekhez.

— Ausztria és Törökország között megnyílt a rádióforgalom. Bécsből jelentik: Ausztria és Törökország között tegnap ünnepélyes keretek között megnyílt a rádióforgalom.

Friss idei **Herz Szalámi** kiváló minőségben már kapható minden csemegeüzletben

ber 23
li
la,
lia,
le
gyorsabb
express-
merikába
uti költ-
dollár,
Bukarest-
vizum
ra! Köz-
világosi-
en ad:
Bucuresti,
Calea Gri-
lich Lin-
ianu) 18.
int a sarga-
igen kétes
etek, ame-
különösen
tulajdoni-
ban a tudo-
moszkíták
ezt a beteg-
talmatlanná
módszerrel
eket elérnie
kis terület
ormális ará-
ül alkalmas
on később
torna többi
gyévi
adi
aktíva
elezők
megalakulá-
nkurrencia, a
zdasági kon-
miatt a hasz-
ellett a cég
kozatni sem
dát. A rossz
melyet az or-
nylett, a cég
már régeb-
rossz hitel-
megbénították
erre fizetés-
hitelezőket
heti, mert az
egyidejűleg
ljes fedezetet
t álló kinle-
sztermelésből
san ki lehet
n a vállalat
kat is felaján-
ására. Minden
millióval ér-
2-5 millióval
ékpénztár, va-
plő más ban-
ák fogadni a
jesen kielégítő
ndrks
k,
di
ogek,
,
fogadható
dásra.
g
edőnél
el No. 5

SANTOL
A NÖVÉNYKIVONATOKBÓL ÉS
MENTHOL
BÓL KÉSZÜLT ALKOHOLTARTALMU
BEDORZSOLO
SZER

BIZTOS HATÁSU
MINDENFÉLE HŐLESBŐL EREDŐ BETEGSÉG ESETÉN

**SPANYOL NATHA FEJ KÁR
LAB-IDEGEK JÁDÁLÓM-SZU-
RAS KÖSZVÉNY**

**ZAHARIA-CERNATESCU BUCURESTI
STR. POPA IAN N. 181**

Világszenzációvá dagad a los angelesi gyilkosság

Repülőgépen és autókön üldözik a zsaroló gyilkosokat.
75.000 dollárt kap a nyomravezető

Newyork, december 22. Röviden közöltük, hogy egész Amerikát lázas izgalomban tartja a los angelesi szenzáció, amely pártját ritkítja még az amerikai bűnügyi krónikában is. Az eset előzménye részletesen a következő:

Négy nap előtt egyik los angelesi leányiskolába beállított egy ismeretlen fiatal ember és kereste a 12 éves Marion Parkert. Közölte a tanítónővel, hogy a gyermek apja hirtelen megbetegedett és magához kéri a gyermeket.

Amikor a kis leány nem jött haza, az apa nyomban értesítette a rendőrséget és annak a gyaujának adott kifejezést, hogy a fiatal ember bűnös szándékkal vitte el gyermekét az iskolából. A megindított nyomozásnak azonban nem volt sok eredménye. Ehelyett Parker levelet kapott, amelyben felszólították, hogy egy meghatározott helyre tegyen le 1500

dollár váltásdíjat, különben nem fogja leányát élve viszontlátni. A kétségbeesett tisztviselő nem rendelkezett ennyi pénz

A francia-amerikai döntőbírósi szerződés tervezete az amerikai szenátus külügyi bizottsága előtt

Washington, december 22. Kelleg államtitkár holnap mutatja be a szenátus külügyi bizottságának a Franciaországgal kötendő döntőbírósi szerződés tervezetét. Ez az eljárás szokatlan, mert máskor csak a végleges szöveget szokták előterjeszteni a külügyi bizottság elé. Jelenleg azonban számolni kell néhány szenátor ellenzésével, miert is előbb kipuhatólják a bizottság hangulatát és csak ezután terjesztik Franciaor zág elé a végleges javaslatot, mely Root és Briand javaslatának összeolvastása és a két állam békeszándékát hangsúlyozza.

Felmentették a kolozsvári Mercur-zálogház igazgatóit

A kolozsvári törvényszék háromnapos tárgyalás után rehabilitálta
Antos Bélát, Vlad ezredesi és Goldschleger Dezsőt

(Cluj-Kolozsvár, december 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék harmadik szekciója ma hirdette ki a Mercur Bank bűnügyében ítéletét, amely attól eltekintve, hogy egy jelentős pénzügyi és zálogház ügyeleit végleg tisztázta, több olyan egyént rehabilitált, akik Kolozsváron közismertek.

A törvényszék háromnapos tárgyalás után melynek folyamán harmincnél több tanút hallgattak ki, a periratok alapos áttanulmányozása után hozta meg felmentő ítéletét. Periratokból kitént, hogy az összes vádat Hatos Florian, a bank volt könyvelője, aki 160 ezer lejjel volt érdekelve a cégnél, emelte a vádlottak ellen. Hatos Florian vádjai a vizsgálat szeínt alaptalanok voltak s a tárgyalás folyamán beigazolást nyert, hogy hamis tanukat akart felbérelni, akik a vádlottak ellen valljanak. Így többek között Hatos házassági ajánlatot tett a bank egyik női ügyfelének, More Etelkának és kérte, hogy Aptosék ellen tegyen hamis tanuvallomást.

Popescu ügyész Hatos Florian vádjait tartotta fenn és azzal vádolta meg Antos igazgatót, hogy deficitet idézett elő a banknál, és hűtlenül kezelte a bank vagyonát, valamint a zálogtárgyakat. A harmadrendű vádlott: Goldschleger Dezső ellen hamis becslésért emelt vádat az ügyész. A tárgyalás folyamán a könyvszakértők véleménye után beigazolást

felett és a rendőrséget megkérte a nyomozás felfüggesztésére, nehogy gyermekével baj történjen, ha a rendőrség a gyermekrabló nyomára jönne. Attól tartott ugyanis, hogy az elvetemült ember esetleg megöli a kisleányt.

Néhány nap múlva a kétségbeesett apa levelet kapott a zsarolóól, amely mellett azonban ott volt gyermekének következő írása:

„Kedves Papa és Mama! Nagyon sajnálom, hogy anyai fájdalmat okozok neked, soha nem fogsz látni, ha holnap reggel nem hozod a váltásdíjat. De nagyon kérlek, senkit ne hozz magaddal. Ölellek és csókollak beneteket: Marion.“

Az apa azonnal elment a megjelölt helyre, amely a városban kívül egy üres telken volt. Röviddel ezután megjelent egy automobil, amelyben hárman ültek. Az egyik kilépett a gépkocsiból és átvette Parkertől a pénzt. Együttal közölte, hogy a leány bent van az automobilban és nemskóra hazaviszik. A férfi azután belépett az autóbá, amely tovább robogott. A gyermek azonban nem került haza, mire Parker újra a rendőrségre ment és arra kérte a rendőrséget, hogy most már erélyesen nyomozzon a gyermek és rablója után. A feljelentést követő napon azonban a kisleányt holtan találták apja lakása közelében, levágott lábakkal és kezekkel. A hiányzó testrészeket később egy másik helyen meg is találták. A rendőrség mindazideig nem tudta megállapítani a tettes kilétét. Ehelyett a tegnapi napon egy újabb levelet kapott a szerencsétlen apa ugyanazzal az írással. A gyilkos a következőket írta:

„Szüntessen be minden rendőri üldözést, mert különben meggyilkoljuk a gyermek ikertestvérét.“

A szerencsétlen apa a másik gyermekét a levél vétele óta átadta a rendőrségnek, ahol éjjel-nappal őrzik. Egész Kalifornia lakossága az automobilok és repülőgépek légióját bocsátotta a rendőrség rendelkezésére és eddig 75.000 dollár díjat tűztek ki a tettesek nyomravezetőjének.

Örök érték egy szép könyvsorozat!

A legideálisabb ajándék!

Balzac: Ausgewählte Werke 5 kötet, egész vászon.....	Lei	
Schiller: sämtliche Werke 6 kötet, félbőr		1280
Goethe: sämtliche Werke 12 kötet, egész vászon		3600
Goethe: Ausgewählte Werke 8 kötet, egész vászon		1050
Goethe: Ausgewählte Werke 5 kötet, egész vászon		720
Goethe: Ausgewählte Werke 5 kötet, félbőr		1080
W. Bloem: Sämtliche Werke 10 kötet, egész vászon.....		1400
Casanova: Erinnerungen 6 kötet, egész vászon		1230
G. Keller: Werke 6 kötet, egész vászon		880
Hauff: Werke 6 kötet, egész vászon		620
Maupassant: Werke 6 kötet félvászon		880
Lagerlöf: Sämtliche Werke 10 kötet, egész vászon.....		5200
Schiller: Sämtliche Werke 9 kötet, egész vászon		1600
Sirindberg: Ausgew. Werke 5 kötet, fél vászon		1100
Wilde: Sämtliche Werke 5 kötet, egész vászon		750
Ibsen: Sämtliche Werke 5 kötet, egész vászon		1600
Heine: Werke 4 kötet, egész vászon		750
Upton Sinclair: Werke 5 kötet, félbőr		2500
Knut Hamsun: Sämtliche Werke 12 kötet, vászon.....		4100
Heine: Ausgewählte Werke 4 kötet, egész vászon.....		600
Schiller: Ausgewählte Werke 5 kötet, egész vászon		750
Storm: Ausgewählte Werke 3 kötet, egész vászon		450
G. Keller: Ausgewählte Werke 5 kötet, egész vászon		750
Ibsen: Ausgewählte Werke 2 kötet, egész vászon		300
Goethe: Ausgewählte Werke 4 kötet, egész vászon		600
Shakespeare Ausgewählte Werke 4 kötet, egész vászon		600
G. Hauptmann: Ausgewählte Werke 6 kötet, egész vászon		1350
G. Hauptmann: Sämtliche Werke 8 kötet, egész vászon		2400
Th. Mann: Sämtliche Werke 10 kötet, egész vászon		3850
G. B. Shaw: Sämtliche Werke 7 kötet, egész vászon		2100
Dostojewsky: Sämtliche Werke 25 kötet, félvászon		4400
Zola: Sämtliche Werke 10 kötet, félvászon		2100
Goethe: Briefe Werke 4 kötet, félbőr		800
Goethe: Naturwissensch. Schrift. 2 kötet		
Tausendundeine Nacht 4 kötet, vászon kötés		2000
C. Keller: Sämtliche Werke, 4 kötet, egész bőr.....		3400
Kauf: Sämtliche Werke 6 kötet, egész vászon		2100

Valamennyi sorozat gyönyörű kiállításban, elsőrendű papíron, dúsán aranyozott kötésben. Karácsonyig beérkező rendelések-nél egy sorozatot 10 százalék, több sorozatot 15 százalék kedvezményei számítunk, bérmentes szállítással, utánvét mellett.

Irjon még ma
Lepage-nak,
KOLOZSVÁR.

A
Carmen - Mozgóban
december 25-én ifjúsági előadás,
olcsó helyárrakkal:
„Elrabolt királyfi“
Minden látogató
kellemes meglepetésben részesül

Butor vásárlás
bizalom
dolga!

Hajóbutort akar venni, ne sajnálja az utat
Tg.-Mureş Marosvásárhelyre
és tekintse meg

Székely és Réti
Erdélyrészi Butorgyár Rt. hatalmas raktárait. —

Bösendorfer, Stingl,
Wirth, Hoffman
Zongora és pianinó
gyárak képviselője.

Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

Irta
A legm
amivel be
jelszóródo
hogy per
célből, ho
mat gyak
Mindenfél
pénzi“, m
ment át é
rök állito
gel. Azok
kódtak az
vették cél
gét, amig
akik lelki
tatták a
megfelelt.
Mindez
tudtam, h
bocsátanak
ama mand
lényegének
nemzeti ot
Az ut n
felé és va
metlen h
lázások. A
történet föl
expedició c
alatt az or
előtt egyik
okmányból
lyegeket an
sál átiyom
pedig megj
sorozata, a
Most im
Talpiotból,
levelet inté
röl és érma
írja le min
vetkező nag
sen valamé
félfontot n
mindenki n
és nem tud
éves megál
üzöttség u
pénz. Első
dicső fölkel
ugyanaz. A
kicsiny és
környezett.
volt: „Lőel
zásem fölsz
tartott soká
vetség man
bizva, amé
hogy az ara
törekvő zsid
fentartsa.
Ennek az
kifejezője
pénzre. A
fontos bank
valamit a b
Feltűnik mi
nek a bank
forgalomban
lakosságot la
át a tagokat
A bankjegy
tattal válasz
zöld oldalon
sírját látjuk
a jeruzsálem
torony láts.
sirató Rache
mozimok el
lachok és be
akarnak örö
toronyának h
lent számun
Szulejman sz
mát látják a
lumok egyar
medánna,
örkődik fölk
koznak.
„Chames
Caf
(Eg
Főszereplő
és Nina V
cember 23

Érték
 Sorozat
 ajándék

Verke 5	Lei
ke 6 kö-	
e 12 kö-	1280
Verke 8	3600
Verke 5	1050
Verke 5	720
Verke 10	1080
6 kötet,	1400
egész-	1250
vászon	880
tet fél-	620
erke 10	880
9 kö-	5200
erke 5	1600
5 kö-	1100
5 kö-	750
egész	1600
750	
2500	
4100	
600	
750	
450	
750	
300	
600	
600	
1350	
2400	
3850	
2100	
4400	
2100	
800	
2000	
3400	
2100	

Zsidó pénz

Irta: E. M. Zweig (Jerusalem)

A legmegalázóbb számrehányások egyike, amivel bennünket minden korban és a széjjelzordított minden országában illettek, hogy pénzét herácsolunk össze abból a célból, hogy illetéktelen és rontó hatalmat gyakoroljunk a nemzsidók fölött. Mindenféle nyelven elátkozták a „zsidó pénzt“, mégis a pénz, ami zsidó kezeken ment át és amelyet olykor zsidó pénzverők állítottak elő, nem bírt zsidó jelleggel. Azok az államok és uralkodók hivalkodtak az érmeiken, akik szívesen igénybe vették céljaik számára a zsidók segítségét, amíg az előnyt jelentett számukra és akik lelkiismeretfurdalás nélkül kiszolgáltatták a segítőt, ha az nekik jobban megfelelt.

Mindez ötlött az eszembe, amikor megtudtam, hogy Palesztinában új valutát bocsátanak ki, amely tükre kíván lenni ama mandátum terület sajátosságának és lényegének, amely hivatva van zsidó nemzeti otthonná kialakulni.

Az ut messze van a nemzeti otthon felé és vannak bizony zsidók, akik türelmetlen bizalmatlanságukban valóságos lázasak. Az országnak török járomtól történt felszabadítása után az egyiptomi expedíciós csapatok jöttek angol lobogó alatt az országba. Így került mindenekelőtt egyiptomi pénz, egyiptomi posta és okmánybélyeg Palesztinába. Később a bélyegeket angol, arab- és hébernyelvű irással átváltották, néhány hónappal azelőtt pedig megjelent a Palesztinabélyeg első sorozata, amelyek főírása is héber.

Most íme itt az új pénz. Barmiova fiam Talpiotból, Jeruzsálem elővárosából újjonóg levelet intézett hozzám az új pénzjegyekről és érmeikről és hajszálpontossággal írja le minden jellegzetességüket. A következő napon pedig egy cionista gyűlésen valamelyik kereskedő egy valóságos félföntöt mutogatott nagy büszkén. És mindenki megcsodálta az új pénzjegyet és nem tudott betelni vele. Ime kétezer éves megaláztatottság, szolgáltság és száműzöttség után itt az első igazi — zsidó pénz. Első saját pénzünk a barkochbaidicső főikelés óta! Hiszen nem egészen ugyanaz. Akkor saját államunk volt, bár kicsiny és ellenséges szomszédok által környezett. Az akkori érmeik főírása ez volt: „Löcherut Jerusolajim“ — „Jeruzsálem felszabadítására“. A dicsőség nem tartott sokáig. Ime Palesztina a Népszövetség mandátuma alapján Angliára van bízva, amely hivatva érzi magát arra, hogy az arab többség és az ország fölfelé törekvő zsidó lakossága közötti harmóniát fenntartsa.

Ennek az átmeneti stádiumnak hűséges kifejezője az új palesztinai pénzjegy és pénzérem. Aki figyelmesen nézi az egyfontos bankjegyet, annak meg kell sejtene valamit a brit állambölcselet sejtelméből. Feltűnik mindjárt az első pillanatban ennek a bankjegynek a hasonlósága az eddig forgalomban volt angol papírpénzzel. A lakosságot lassan, de következetesen viszik át a tegnapi viszonyaitól a hoinapiakra. A bankjegyek képdíszait is nagy tapintattal választották meg. A rózsaszínű és zöld oldalon a Betlehem melletti Rachel sírját látjuk, míg a violetszínű taloldalon a Jeruzsálemi citadellát koronázó Dávid-torony látszik. Az elüzlött gyermekeit sirató Rachel ósanyánk sírja a palesztinai mozimok előtt annyira szent, hogy a fel-lachok és beduinok e falak árnyékában akarnak örökre megpihenni. Ha a Dávid-tornyának helye és neve büszkeséget jelent számunkra, akkor a mohamedánok Szulejman szultán dicsőségének szimbólumát látják a toronyban. Ezek a szimbólumok egyaránt közlik zsidóval és mohamedánnal, hogy közös haza ez, amely örökdió fölöttük és amelyből táplálkoznak.

„Chames meot mil“ — „Ötszáz mil.“

Café Electrica
 (Egy nagyváros életéből)
 Főszerepekben: Igó Sym, Dolly Davis és Nina Vanna. — Vétítésre kerül december 23-tól kezdve folytatódag a Monopol Dorian-film

Ez a főírás is politikai előrelátással történt. A kormány nem fogadta el a bizottságnak ezt a javaslatát, hogy „dinar“, „sékel“, vagy „pörüta“ megjelölést alkalmazzanak a bankóbon és egyelőre megmaradt a „font“ és milliemes“ megjelölés.

Palesztina és lakói konzervatív természetűek és azért nem lenne helyes, ha hirtelen történnének az újítások.

A két nép, a zsidó és arab együttélése sok ezer apró részleten épül föl, Anglia, a szabad, a nagy Angolország, „amely

átnéz a tengereken“ — hogy Herzl szavaival éljünk, — ezt nagyon jól tudja és lépésről-lépésre halad, nehogy zavarja azt az együttélést, hogy lehetővé tegye a két testvéremzet teljes harmóniában való egymásba növést.

A rombolás-pör bukaresti vádlottai kijelentették, hogy a kegyzsereket az uccán találták és megőrzés céljából vették magukhoz

(Bucuresti-Bukarest, december 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti hadbírósg ma folytatta a rombolásokkal vádolt diákok perének főirgályását. A tárgyalás ezuttal bővelkedett az érdekesebbél érdekesebb momentumokban. Mig egyrészt a Keresztény Diákszövetség hivatalos lapja többszörösen leközölte, hogy a történeteket nem sajnálja, valamint azt, hogy a zsidó templomok lerombolása nem jelent profanizálást és a „lopott“ vagyonok elpusztítása nem büncselekmény, a hadbírósg tárgyalásán nem ezek az újzerű jogi megállapítások képeztek a védelem alapját.

A vád alá helyezett diákok, nyilván attól a gondolatól vezéreltetve, hogy a hadbírósg nem fogja honorálni a diákszövetség hivatalos álláspontját, a tagadás álláspontjára helyezkedtek és mindannyian tagadták a terükre rott büncselekményeket.

Ugyanerre az állápontra helyezkedtek a berendelt tanuk is, akik valamennyien a vádoltok mellett vallottak. U tanuk egymásután kijelentették, hogy a vád alá helyezett diákok közül egyetlen egyet sem láttak a tüntetők között. Más tanuk állítása szerint,

a szent könyveket és a kegyzsereket szítszerova találták az uccákon és megőrzés végett vették a diákok magukhoz, nehogy azok tönkremenjenek.

A tanuk azt is vallották, hogy a diákokat forró vízzel provokálák. Végül a vád alá helyezett diákok és a tanuk egyöntetű kijelentése szerint, a diákvonatanban talált kegyzsereket idegen elemek helyezték el azzal a céllal, hogy a diákséget kompromitálják.

Itt emlíjük meg, hogy a bukaresti egyetemi tanács tegnap este ülést tartott Pan-

grati rektor elnökletével. A tanácskozás az erdélyi diákvargásokkal foglalkozott és igen élénk lefolyása volt. A tanárok egy része a diákok ártatlanságát hangsúlyozta, kapcsolatban a diákság egy memorandumával, amely szintén ezt állítja, hogy a diákság nem bűnös. Az egyetemi tanács elhatározta, hogy büntetések ügyében csak a hadbírósg itéleti után fog határozni.

Az ülés után Pangrati rektor kijelentette a sajtónak, hogy

pénteken este kommünikében fogja határozatait a nyilvánosságal közölni.

Az egyetemi tanács egyébként nem is tudott a kongresszus megtartásáról és nem is engedélyezte volna azt egy idegen lakosságu határszéli városban.

A kolozsvári tábla leszállította a magyardécei templomháborítók büntetését

(Cluj-Kolozsvár, december 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ítélőtábla Badidescu tanácsa ma tárgyalta Balla János magyardécei boltosnak és hat társának vallásháborítási bűnperét. Balla János és társainak ügyében a dési törvényszék 1926. októberében marasztaló itéletet hozott, amenyiben Balla Janost tizhavi fogházra és 5000 lej pénzbírságra, Balla Mihály, Balla Márton és Márton Ferenc másodrendű vádlottakat 3-3 havi börtönre, Márton András harmadrangu vádlottat pedig 3000 lej pénzbírságra ítélte. Ugyanakkor a törvényszék bizonyítékok hiányában Balla Klárát és Balla Rachelt felmentette.

Brutális támadás a templomban

Az ügy, amely ma került a kolozsvári tábla tanácsa elé, annakidején nagy port vert fel. A vád szerint 1924 májusában urvacsora kiosztása alkalmából Balla János sulyosan inzultálta Köblös volt magyardécei református lelkészt, aki hét gyermeket nem akart megkonfirmálni és urvacsorát osztani nekik. Balla János felkapta azt a kelyhet, amelyben a felszentelt urvacsora volt és a lelkész felé hajította. Balla János magáról teljesen megfelekedve, dulakodni kezdett Köblössel, letépett róla papi palástját, letépette a földre és ütlegelni kezdte. Ezalatt odasziettek a többi vádlottak is, akik ugyancsak résztvettek a dulakodásban.

Az ítélőtábla egyezben már tárgyalta ezt az ügyet és elrendelte a bizonyítási eljárás kiegészítését nyolc új tanúnak a kihallgatásával. Erdemleges tárgyalásra csak ma került sor. Az ügy részletes ismertetése után Bosiu főügyész vallássértésért kérte a vádlottak elíteltetését. Ezután dr. Giurgiu János tartotta meg védőbeszédét, amelynek során kimutatta, hogy a dulakodást Köblös lelkész magartatása idézte elő, aki különben összes híveivel feszült és peres viszonyban állott. Becsátolta a református egyház fegyvelni bíróságának itéletét, amely Köblös Ferencet különböző okok miatt papi állásából elmozdította. Becsátolta ezenkívül a betleni járásbírósg végzését, amelyből kitént, hogy Köblös Ferencet ugyancsak Ballával kapcsolatban felmerült incidensből kifolyólag a járásbírósg is elítélte.

Incidens a védelem és az elnök között

A védő szerint a lelkésznek kötelessége lett volna a gyermekeket urvacsorában részesíteni, sőt annak jelentősége felől felvilágosítani őket. Kijelenti, hogy jogos Balla János felháborodása, amikor Köblös

lelkész eljárását látta, akiről különben tudta, hogy a gyermekeket mezei munkára is felhasználta.

Dr. Giurgiu: A védőnek is joga, sőt kötelessége jó védőbeszédet mondani s a tulajdonképeni ellenfél szerepét teljesen tisztázni, mert máskülönben a bíróság itélete egyoldalú, sőt téves lehet.

A védőügyvéd ezután a tanuk vallomásával igyekezett bizonyítani, hogy a támadó tulajdonképen Köblös lelkész volt és ő volt az, aki tulajdonképen előidézte a templombotrányt, s hogy az elsőrendű vádlott, aki a botrány után ájulva vittek ki a templomból, magán kívüli felindultságában inzultál a csupán Köblös lelkészre. Ezért beszámíthatatlan állapotára való

tekintettel felmentését kérte. A többi vádlottak felmentését arra való tekintettel kérte, mivel megbizonyosodott, hogy a verekedőket csak szét akarták választani és nem vettek részt a verekedésben.

Az itélet

A védőbeszéd elhangzása után a bíróság visszavonult, majd rövid tanácskozás után Davidescu elnök kihirdette az itéletet, mely szerint az ítélőtábla Balla János büntetését 10 hónapra két hónapra, a másod,eharmad és negyedröndű vádlott büntetését három hónapi fogházzól 10 napi fogházra, az ötödrangu vádlott büntetését 3000 lej pénzbírságról 1000 lej pénzbírságra szállította le. A bíróság Balla Klárát és Balla Rachelt felmentette a vád és következményei alól.

A védő az itélet ellen semmisségi panaszt jelentett be a semmitözéken, Bosie főügyész megnyugodott az itéletben.

Borzalmas kinok után mind meghaltak az elsüllyedt tengeralattjáró hajó tisztjei és matrózai

Az utolsó órák leirhatatlan szenvedései Amerika templomaiban hiába imádkoztak a tengeralattjáró utasainak megmeneküléséért

Newyork, december 22. Finita la comedia! Az amerikai elsüllyedt tengeralattjáró utasai, mint a legutolsó táviratok jelentik, mind meghaltak. A hajó 39 főnyi személyzetéből a parancsnok, néhány tiszt és a haditengerészek hirtelen halállal haltak meg a betödulő víztől, de a torpedó-üregbe berekedt legényseg hetven órán keresztül kiülődött éhínséggel és levegőhiánnyal, valamint a hideggel küzködve. Tegnap éjjel az elsüllyedt naszad testvérhajója, a 8 as jelzésű tengeralattjáró azt jelentette, hogy az elsüllyedt hajóból halálos sikóitásokat hallott.

Miután most már a hajó utasainak sorsa borzalmas befejezést nyert, azt határozták el, hogy a hajó kiemelését tavaszra halasztják, amikor a tenger kevésbé lesz hianáros és viharos. A hajózási szaktanács az eseten okulva, rövid időn belül összeül és valószínűleg azt fogja határozni, hogy forgalmas helyeken, különösen pedig a part mentén, tengeralattjárók gyakorlatozása tilos lesz.

Newyork, december 22. Az elsüllyedt tengeralattjáró hajó áldozatait a greenvicki idöszámítás szerint tegnap délelött feltizenkettőkor adtak utóljára életjelt magukról. Az Egyesült Államok összes rádióállomásai tegnap este a tengerészeti miniszterium ama kérését közvetítették, hogy az összes templomokban imádkozza-

nak a legényseg megmentése érdekében. Sőt, az amerikai kongresszus tegnap ülése is az elsüllyedt hajó személyzetének életéért imádkozott, de hiába.

Newyork, december 22. Az elsüllyedt tengeralattjáróban kiszendedett emberek trsgikuma megrendítően fejeződik ki abban az utolsó beszélgetésben, melyet a morze-jelek kopogtatásával a buvárok váltottak a matrózokkal. A buvárok ama kérdésére, hogy, hogy vannak, az elsüllyedt hajó matrózai azt a választ adták, hogy nem nagyon jól, mert a levegő egyre rosszabb s a gáz egyre inkább behatol a hajó belsejébe. Majd azt kérdezték, hogy meddig tart még a mentő murkálát. A buvárok azt válaszolták, hogy minden lehetőet megtesznek a megmentésükre és kérdezték, hogy hányan élnek még közülök.

— Hatan — válaszolták.
 — Mi van a többiekkel? — kérdezték a buvárok.

— Már mind meghaltak — volt a válasz — s lassanként mi is meghalunk. Mentsetek meg! Mentsetek meg!

Ez volt az utolsó érthető jeladás a szerencsétlen áldozatoktól.

Hirdessen az Uj Keletben

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bányászati zsidóság napilapja.
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc.
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Prága megegyezett a Vatikánal.
 Prágából jelentik: A Stefaui-ügynökség közlése szerint a modus vivendi névezett megegyezést szombaton parsfálták s azonos szövegű jegyzékek kicserélésével ratifikálni fogják. A modus vivendi névezés nem új s kőműven a protestáns jellegű államokkal szemben helyettesítette a konkordátumot. A vatikáni forrásból eredő olasz közlés szerint „a két évvel ezelőtt társult nézetelérés” is megoldást nyert. Ez a Marmaggi-afféra vonatkozik. A diplomáciai jóviszony újrafelvételét dokumentálja, hogy a pápa Krofta meghatalmazott minisztert és Rozioel dr.-t magánkihallgatáson fogadta. A „Lidové Listy” és a „Slovák” a megegyezés hírével kapcsolatban azt jelentik, hogy Marmaggi nuncius, aki jogilag továbbra is a Szentpétervári követ maradt, január elején és pedig valószínűleg Vizkereszt napján visszatér Prágában és elfoglalja régi hivatalát.

A varsói olasz követség vállalta a megegyezési tárgyalásokat Litvánia és Lengyelország között. Varsóból jelentik: Az itteni olasz követség elvállalta a litvániai lengyel érdekek védelmét. A megegyezési tárgyalásokat a két állam között a követség közvetíti. Waldemaras kijelentette, hogy a Népszöveg-éj ajánlatához képest már a legközelebbi időben megkezdik a tárgyalásokat Lengyelországgal a gazdasági kapcsolatok kiépítésére.

*** Velour kalap bársony minden színben 135 lej a Gólya-Aruházban.**

Kedden tartják ezután a kolozsvári exportvásárokat. A városi tanács állandó választmánya foglalkozott a kolozsvári exportvásárok üzletleltetésének okával, megállapította, hogy a vásár céljaira kitűzött pénteki nap nem megfelelő a környék lakosságának. Az állandó választmány ezért az exportvásárok napját a keddi napban állapította meg, azzal az indoklással, hogy a tenyésztők, kinek esetleg nem sikerül állataikat a keddi exportvásáron értékesíteni, a szerdai hetivásáron még mindig eladhatják állataikat anélkül, hogy azt haza kellene hajtania.

Ötven uszó vett tréninget tizenkét ókos hidegben a zajló Moldván. Prágából jelentik: A Moldvánban tegnap 12 fős hideg mellett 28 férfi és 15 nő uszó tréninget tartott a karácsony előtti „At a Moldván” uszásra. A jeget fejszékkel kellett felválni és a víztűkröt állandóan jégdaraboktól kellett megszabadítani, nehogy az uszók a vízbe fagyjanak.

Legjobban jár, ha „WIMPASSING” hócipőt vásárol

A párisi Odeon-színház az összes kulturnépek színészeit meghívta a nyáron Párisban tartandó színi olimpiászra. Budapestről jelentik: Az Odeon francia állami színház igazgatója levelet írt Klebelsberg kultuszminiszterhez, amelyben meghívja Magyarországot a nyáron Párisban tartandó színi olimpiászra. Az Odeon igazgatója levelében azt tanácsolja, hogy a Franciaországba menő magyar reprezentatív társulat Párison kívül Bécsben, Svájcban és Németországban is járassék. A magyarokon kívül még meghívást kaptak Reinhardt társulata, valamint az angolok, dánok, hollandok, flammandok, spanyolok, osztrákok, olaszok és egy délamerikai és északamerikai társulat. A színi olimpiász három párisi színházban fog lejátszódni.

Társadalom-tudományi előadás a Magána kalmazottak Szövetségében. A szociális péntek esti tudományos előadás f. hó 23-án, péntek este 8 órakor meg lesz tartva az Alkalmazottak Szövetségében, Str. Maloasa 6 szám alatt. (Bejárat a Metropolitkávéház mögött. Az előadást Salamon László tartja, mely teljesen ingyenes és vendégeket szívesen látnak.

Gogát és Manoilescut súlyos visszaélésekkel vádolták a kamarában

Elnapolták a parlament üléseit

(Bucuresti-Bukarest, december 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délutáni ülésén folytatták a munkaügyi minisztérium költségvetésének tárgyalását.

Joanitescu bírálja a költségvetést, amely nem gondol a munkásság szükségleteire és nem fedezi azokat, sőt még a munkakamarákról sem gondoskodik.

Lupu dr. munkaügyi miniszter kifejti, hogy a szünidő után beterjeszti az új munkakódexet, amely a munkakamarákról is szólni fog és 50 milliót állít be a költségvetésbe erre a célra.

Joanitescu kifogásolja, hogy a költségvetés nem foglalkozik a munkanélkülek segélyezésével.

Chirculescu előadó szerint a munkaügyi tárca költségvetése kielégítő, mindent elkövettek, amit lehetett.

Lupu szerint Joanitescu inkább interpellált, mint a költségvetést kritizálta. Mindig barátja volt a munkásságnak és minden lehetőséget kihasznál, hogy ez a költségvetésben is kifejezésre jusson. A kamara megszavazza úgy ezt a javaslatot, mint több kisebb törvényjavaslatot is. Majd elnapolták a parlament üléseit.

A kamara tegnap délutáni ülésén Frauasovici államtitkár felolvasta Duca belügyminiszter levelét, aki kijelenti, hogy addig nem válaszolhat a Góga volt belügyminiszter és a Monitorul Oficial ügyében hozott intézett kérdésekre, míg a bírói vizsgálat befejeződik nem nyer.

P. Ioanitescu kijelenti, betudja bizonyítani, hogy Goga 10 millióval adós maradt az államnak.

Costachescu nemzeti parasztpárti javasolja, hogy parlamenti vizsgálóbizottságot küldjenek ki, amely megvizsgálja az Avescu-kormány által kötött valamennyi szerződést és anyagszállítási megállapodásokat is.

Incullet egészségügyi miniszter ismerteti az előző kormány által eszközölt gyógyszerrendelések ügyét és kifejti, hogy Avescu rendeleteileg megtiltotta volt, hogy ezeket a szállítványokat a jövételi számlára könyveljék el, de Manoilescu más táviratot küldött és sürgette a jövételi számla ilyen rendezését. Mindez a jelenlegi kormány uralomra jutása előtt történt, a kormánynak mégis sikerült megváltoztatni a szerződést, úgyhogy kedvezőbb szállítási feltételeket kapott.

Saveanu elnök közli, hogy a parlamenti vizsgálóbizottság kiküldésére vonatkozó javaslatot a szekciókhoz teszi át.

Bocu Sever a külföldön tanuló diákok valutakedvezményéről beszél, majd a kamara megszavazza a genfi, rio de janeiro, rigai és kairói román követtségek felállításáról szóló törvényjavaslatot.

Bucuresti-Bukarest, dec. 22. A „Viitorul” heves támadást intéz Manoilescu ellen akit azzal vádol, hogy a Németországban rendelt gyógyszerek szállítási szerződésénél nem járt el kellő óvatossággal és Avescu figyelmeztetése dacára sietette a szállítványoknak a jövételi számlára való könyvelését. A lap azt állítja, hogy Manoilescu közvetlenül is érdekelve volt ebben a csunya ügyben.

Az „Adeverul” és „Lupta” is követelik, állapítsák meg, miért táviratozta Manoilescu hogy a szállítványt a párisi jövételi számlára könyveljék és annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy a parlamenti vizsgálóbizottság világhosszút derít majd erre az ügyre.

Gyilkosság a nő miatt. Budapestről jelentik: Pandi Péter és Palkó István napszámások tegnap egy Rottenbiller-uccai vendéglőben iddögáltak, ahol egy nővel ismerkedtek meg, akit asztalukhoz invitáltak. Rögörelle mindketten illumináltak jöttek ki a korcsmából, ahol a nő miatt szóváltásba kezdtek. A szóváltás addig fokozódott, hogy a két napszámós kést rántott egymásra. Pandi végre egy szurással leterítette Palkót, a földön rávetette magát, elvágta a nyakát, úgy, hogy Palkó meghalt. Pandit letartóztatták.

* Színes kávé garnitúra 6 személyes 230 lej a Gólya-Aruházban.

Szerencsétlenség gyászszertartás közben. Madridból jelentik: Tegnap egy Chaniva nevű spanyol falcska egyik házában husz gyászoló vendég gyűlt össze egy ravatal körül. A gyászszertartás közben a padló beszakadt s a gyászolók mind a pincébe zuhantak. Egy fiatal leányt agyonnyomott a reá zuhanó koporsó, a többiek is valamennyien súlyosan megsebesültek.

A győztes pilóta családi tragédiája. Londonból jelentik: A múlt heti aiatikai versenyeken Meyer pretoriai pilóta győzött. A győzelem után a pilóta hazatérő utazott, hogy megnyerte az első díjat s repülőgépen érkezik haza. Megérkezve, lakásán rettenetes látvány várta: felesége és két gyermek holtan feküdtek az ágyon, mellettük kilőtt revolver hevert. Megállapították, hogy az asszony nyilván pillanatnyi elmezavarásban követte el a tragédiát, mert nagyon félt tőle, hogy férjét baleset érheti a versenyen és ettől való retteggében megőrült.

Súlyos autókatasztrófa Burgenlandban. Nagyszentmiklósról jelentik: Köhler Miksa építészeti tanácsos tegnap este Kovald járásbíróval és Scheiringer mérnökkel, valamint egy technikus-sal, Csajtáról Fel-sőgörbe utazott. Az autót Köhler vezette s egy fordulónál az autót egy másfelméteres árokba fordította. Kovald azonnal meghalt, Scheiringer súlyosan megsebesült, a többiek pedig könnyebben.

* Fügöny és ágyterítők 150 cm. széles ajour kockás kelme métere 98 lej a Gólya-Aruházban.

* A világirodalom élettörténete. Juhász Andor nagy műve szerves összefüggésben tárgyalja az irodalom történetét egészen napjainkig. „A köl ézet eredete” az első fejezete, de helyet talál benne Thomas Mann vagy Dekobra, Sinclair Lewis stb. jellemzése is. A könyv az Uj Kelet könyvostályában kapható. Ára 408 lej.

Most az ideje
 hogy boldogulásához a lépést megtegye.
Január 18-án kezdődik a csehszlovák oszt. sorsjáték
 I. oszt. húzása, miért is rendeljen azonnal egy sorsjegyet a szerencséséről közismert Ungár bankháznál, Kosice (Kassa) Malom-utca 20. A sorsjegyek árai: 1/1 80 kor, 400 lei, 1/2 40 kor, 200 lei, 1/4 20 kor, 100 lei, 1/8 10 kor, 50 lei. — Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál nevezett bankház. — Diszkrét szétküldés. Kuláns kiszolgálás. Ügynökök és elárusítók felvételnek

Szerencsétlenség gyászszertartás közben. Madridból jelentik: Tegnap egy Chaniva nevű spanyol falcska egyik házában husz gyászoló vendég gyűlt össze egy ravatal körül. A gyászszertartás közben a padló beszakadt s a gyászolók mind a pincébe zuhantak. Egy fiatal leányt agyonnyomott a reá zuhanó koporsó, a többiek is valamennyien súlyosan megsebesültek.

* Színes kávé garnitúra 6 személyes 230 lej a Gólya-Aruházban.

Szerencsétlenség gyászszertartás közben. Madridból jelentik: Tegnap egy Chaniva nevű spanyol falcska egyik házában husz gyászoló vendég gyűlt össze egy ravatal körül. A gyászszertartás közben a padló beszakadt s a gyászolók mind a pincébe zuhantak. Egy fiatal leányt agyonnyomott a reá zuhanó koporsó, a többiek is valamennyien súlyosan megsebesültek.

BÁRKI JAVÁRA ESİK A TRENDERLI
 MINDIG AZT JELENTI:
CHANUKA ADOMÁNYT KÉLL
 AKKL-réb ADNI

KANDIA csokoládé
 különböző kiállításban az egyetlen karácsonyi ajándék.
 Legjobb minőség.
 Mérsékelt árak
 Mindenki csak ezeket vásárolja

Wolff Károly lesz a magyar keresztény gazdasági párt alelnöke. Budapestről jelentik: A „Nyolc Órai Újság” értesítése szerint Haller István és Homonnai Tivadar javasolni fogja, hogy a keresztény gazdasági párt alelnökévé Wolff Károlyt válasszák meg a januári ülés szakban.

Gróza János temetése. Tegnap délután két órakor temették el bensőséges részvét mellett Gróza Jánost, a Select-mozgó elhunyt vezetőjét. A temetésen megjelentek az elhunyt főnökei és barátai, a filmszakma kolozsvári reprezentánsai, a sajtó képviselői. Nem maradt szem szárazon annak a derék, kedves öregurnak a temetésén, akit mindenki szeretett és becsült.

Három elegáns férfi különös szerencsejátékkal fosztotta ki egy vasuti kocsi utasait. Budapestről jelentik: Az elmúlt éjszaka Debrecenből Budapest felé jövő személyvonatba három elegáns férfi szállt fel, akik egy fülkében foglaltak helyet. A három férfi rövid idő elteltével különös szerencsejátékba kezdett három gyűszűvel, amelyet hármuk közül az egyik boszorkányos gyorsasággal rabosgatott ide-oda. A játék legkezebb tetje 10 pengő volt. Az utasok eleinte csak nézték a játékot, később azonban ők maguk is beállottak a játszók közé. A háromtagú banda a játékban résztvevő utasoktól rövidesen ezer pengőt nyert el. Egyik utas, aki észrevette a hamis játékot, felelősségre vonta a játékosokat, sőt Szolnokon a károsultak a rendőrségnek is jelentették a fosztogatást. Ekkor azonban már a játékosoknak csak hűlt helye volt. Érdekes, hogy némely utasnak, mire Budapestre ért, annyi pénze sem maradt, hogy villamosra üljön. Az egyik áldozatul esett fiatal asszonynak gyűjtést rendeztek, hogy hazautazhasson.

Az általános szokatlanul súlyos tetlen károkat szban annak legibánáti nagy-és tizletmenet nag amelyeket a fog viszonyok leroml és egyéb motívum az export nehez sulyosodik erre iparágra. A vámg gyasztó-államok tette a román m tása többszörösen slegletet. Az egy séget, az exporto beviteli vámpolit és ugyancsak tu és jugszláv ma illetékekkel szám kedvezmények és Csehszlovákiában prémiumokkal — nálunk az e még nem méltán

Előkészületen
Mauprat
 Kilencfelvonásos dráma, George SAND regénye után. Monopol Dorian-film

* **Ahány Chanukka-mécsláng, annyi lej,** s egyszerre megválthatjuk Erec Jiszráél földjét, ha minden zsidó család teljesíti ezt a jel zót! Minden zsidó juttassa el Chanukka-adományát a KKL-re, ezzel emlékezik igazán a Maki abeucokra!
 * **Erdős Renéé** összes művei kaphatók az Uj Kelet könyvostályában. Kérjen pre-spektust.

Illatszere-szórók, permetezők nagy választékban 60 leitől feljebb
Róza Royal 26
 drogeriában
 Cluj, Főter No 26

Szülőoltványok amerikai sima vesszők legjobban és garantált fajlisztán kaphatók
 CASPARI FR.-nél Medgyesen Árjegyzék kívánatra. Ügynök kerestetik.

Ka
Má
 szücsáru vásárolh

A kormány döntő

Az erdélyi ipar válság

(Cluj-Kolozs Kelet tudósítójától) amint azt az Uj kongresszusra ut tulajdonosai, ho energikus és gy az egykor vir küzdő termelési az alkalomból ne tati azokat a n erdélyi és báná zentánsai tettek zeteröl.

Az általános szokatlanul súlyos tetlen károkat szban annak legibánáti nagy-és tizletmenet nag amelyeket a fog viszonyok leroml és egyéb motívum az export nehez sulyosodik erre iparágra. A vámg gyasztó-államok tette a román m tása többszörösen slegletet. Az egy séget, az exporto beviteli vámpolit és ugyancsak tu és jugszláv ma illetékekkel szám kedvezmények és Csehszlovákiában prémiumokkal — nálunk az e még nem méltán

A helyi piac

Devizák	
Zürich ..	
Newyork ..	
London ..	
Páris ..	
Milánó ..	
Prága ..	
Budapest ..	
Belgrád ..	
Bukarest ..	
Vasó ..	
Bécs ..	
Berlin ..	

Piüschkabátok gőzölése, szőrmehundák tisztítása legolcsóbb Czink-nél, Cluj

Karácsonyi vásár

Mélyen leszállított árak!

Mántonffy Testvérek & Co

szücsáruházában, Cluj. Piata Unirii (Fötér) 20. A legolcsóbban vásárolhat **bundákat és különféle szőrmeárut.**

Mélyen leszállított árak!

Közgazdaság

A kormány elhibázott kiviteli politikája döntötte válságba az ország export-malomiparát

Az erdély-bánáti nagymalmok vezetői nyilatkoznak a malomipar válságáról. A malomválság súlyosan érinti a lisztkereskedőket és a buzafermelőket is

(Cluj-Kolozsvár, december 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Január első napjaiban, amint azt az Uj Kelet hírül adta, országos kongresszusra ütnék össze az ország malomtulajdonosai, hogy a tizenkettedik órában energikus és gyors akciót indítsanak ennek az egykor virágzó, de most végveszéllyel küzdő termelési ágának megmentésére. Ebből az alkalomból nem lesz érdektelen felvettatni azokat a nyilatkozatokat, amelyeket az erdélyi és bánáti malomipar nevesebb reprezentánsai tettek a malomipar válság helyzetéről.

Körper Mór

a temesvári Bega-malom vezérigazgatója:

— Az általános gazdasági válságtan is szokatlanul súlyos helyzetben van és mérhetetlen károkat szenved a malomipar, elsősorban annak legkimagaslóbb reprezentánsai, a bánáti nagy- és középmalmok. A belföldi üzletmenet nagy nehézségeitől eltekintve, amelyeket a fogyasztás csökkenése, a hitelviszonyok leromlása, a fizetési képtelenségi láz és egyéb motívumok jellemeznek, elsősorban az export nehézségei, sőt illuzórikus volta súlyosodik erre az egykor legbatalmasabb iparágra. A vámhatárok közé zárkozott fogyasztó-államok keletkezése létalappjukban érintette a román malomipart, amelynek kapacitása többszörösen felülmúlja a belföldi szükségletet. Az egyetlen egzisztenciális lehetőséget, az exportot azonban a szomszédállamok beviteli vámpolitikája nehezíti meg. Deg míg az ugyancsak túltermeléssel küzdő magyar és jugoszláv malmoknak nem kell export-illetékekkel számolniuk, sőt szállítási és egyéb kedvezmények segítik elő a kivitel és míg Csehszlovákiában például az állam kiviteli prémiumokkal is támogatja a malomipart, nálunk az egyes kormányok mindaddig még nem méltányolták a malomipar súlyos

helyzetét. További baj az, hogy a román buza kiviteli váma és a liszt váma között olyan elenyésző a különbség, hogy a fogyasztó külföld természetesen szívesebben importál búzát, miután az ottani malmok még ebben a tekintetben is előnyöket élveznek.

— Ha már a kormány nem akar a budget terhére kiviteli prémiumokkal segíteni a malomiparot, törölje el legalább a liszt kiviteli vámját, míg a búzát lehetőleg emelje fel, hogy a belföldi liszttermelés kalkulatív egyensúlya valamennyire helyreálljon. Ma ugyanis az a helyzet, hogy az export stagnálása és a termelési költségek magas volta miatt a nagy- és középmalmok képtelenek egész termelésüket a belföldi piacra venni, amivel akaratlanul is végzetes versenybe sorsorják a kismalmokat is. Így nő a malomipar súlyos helyzete országos problémává és ha a krízis tovább fajul, áttérjed a gabonatermelő lakosságra is, aminek aztán nemcsak a malomipar, hanem az ország mezőgazdasága és az egész nemzeti vagyon fogja súlyos kárát látni.

Prochaszka Ede,

a nagyszentmiklósi Prochaszka Ede és Fiai cég vezérigazgatója.

a malomipar válságáról és a Múmalom-konzern helyzetéről ezeket mondotta:

— Az exportlehetőségek korlátozása a nagymalmokat üzemmredukcióra kényszerítette. A szomszédos államok és különösen Amerika versenyét a külföldi piacon csak úgy tudjuk legyőzni, ha az exportnál az állam is segítségünkre siet. Szükségesnek tartom az export-illetékek teljes eltörlését, ezenkívül azonban sérelmesnek tartom, hogy az eladott liszt után 3 százalékos forgalmi adót kell fizetnünk, ami egy malom rezsijében jelentős tétel. Mint hogy az exportunk minimálisra csökkent, képtelenek vagyunk a belföldi piacot forrasztani.

Előbb keressék fel műtermünk, hogy időnk legyen nyugodtan kidolgozott, tökéletes arc képet szállítani a közlekedő karácsonyi és újév ünnepekre

Photofilm
CLUJ STR. REG. MARIA 6-8
TELEFON: 8-26

— A Múmalom szanalása folyamatban van. Az a hír azonban, hogy a Múmalomot birtokunkba akarjuk venni, nem fedi a valóságot. Junius elsejéig csak bérleti vagyunk a Múmalomnak.

Reitter József,

a Nagymalmok Szövetségének alelnöke, a Reitter-malomszövettség (a Lovrini Henger-gőzmalom, a Kisbeoskereki Terézia Gőzmalom és a Kétféle Ella Gőzmalom rt.) vezérigazgatója és igazgatósági elnöke a következőkben nyilatkozott a malomipar helyzetéről:

— Az ország malomipara súlyos időkötél át. A pénzühiány, a túl magas bankkamat és a veszteséges exportüzlet súlyosan érintik malomiparunkat. Malmaink, tökéletes technikai felkészültségük ellenére sem képesek a szomszédállamok malomiparával az importáló országokban a versenyt megfelelően felvenni, mert míg azok szabadon exportálhatják lisztjeiket, nálunk még mindig exportvámot és egyéb illetékeket szednek, úgy, hogy a fehér-liszt felhalmozása miatt folytatott kényszerű exportüzlet effektív veszteségeket eredményez.

— A belföldi lisztüzlet a pénzühiány miatt teljesen rontott áron bonyolódik le. Az amugyis minimális haszonra dolgozó lisztkereskedők nem bírják a magas bankkamatokat viselni, amiért kedvezőtlen fizetési feltételek honosultak meg. A gazdasági válság a lisztkereskedelmet sem kímélte meg és így ezen a téren is a legnagyobb óvatosságra van szükség. A kedvezőtlen lisztüzlet befolyása alatt a buza ára, a gyenge termés ellenére sem alakulhatott ki megfelelően és így a termelők is igen nehéz helyzetbe jutottak.

— A vezetésem alatt álló malmok a rossz helyzet ellenére megkeresik a költségeket. A Bánát legjobb buza-termő vidékein felszenek és így buza beszerzésüket kedvezőbbben eszközlik. Ezenkívül sertésbuzalással is foglalkoznak, amely a folyó évben lényeges hasznot hozott. Utóbbi tevékenységünkkel ellensúlyoztuk malomüzletünk nehéz helyzetét, úgy, hogy a nehéz viszonyok ellenére megfelelő eredményt remélünk.

Fuchs vezérigazgató,

az aradi Neumann Testvérek rt. vezetője is szomorú képet festett a malomipar jelenlegi helyzetéről. Nyilatkozatának lényeges tartalma a következő:

— A malomipar nem élgi az exportlehetőségek korlátozása. Mindaddig, amíg a kormány nem látja be, hogy elhibázott exportpolitikája pusztulásba dönti a kivitelre dolgozó nagymalmokat és amíg teljesen el nem törli a kiviteli illetékeket, nem számíthatunk a helyzet javulására.

— Ami saját malmunk üzemét illeti, természetesen nem tudjuk teljes kapacitásunkat kifizetni, örleményeink azonban a belföldi piacon is jó elhelyezést találnak.

— Mindenesetre szükségesnek tartjuk, hogy egy általános malomipari kongresszus foglalkozzék ügyeinkkel és a malmok egységes táborban harcolják ki egzisztenciális jogaikat.

A fenti nyilatkozatok kizárólag a nagymalmok álláspontját világítják meg. Ez az álláspont azonban majdnem az egész vonalon fedi a közép- és kismalmokét is, amelyek részéről egyik legközelebbi számában fog néhány erdekes nyilatkozatot hozni az Uj Kelet.

Kedden tartják ezután a kolozsvári exportvásárokat. A városi tanács állandó választmánya foglalkozott a kolozsvári exportvásárok üzletelenségének okaival és megállapította, hogy a vásár céljaira kitűzött pénteki nap nem megfelelő a környék lakosságának. Az állandó választmány ezért az exportvásárok napját a keddi napban állapította meg, azzal az indoklással, hogy a tenyésztő, akinek esetleg nem sikerül állatjait a keddi exportvásáron értékesíteni, a szerdai vásárán még mindig eladhatja anélkül, hogy haza kellene hajtania a jószágot.

Ujjalakult a Népszövetség szabadkereskedelmi bizottsága. Genfből jelentik: A vámkorlátok megszüntetése érdekében a Népszövetség gazdasági bizottsága újból tanácskozásra ült össze. A bizottság új tagjait megválasztották Di Rola olasz és Koloman Suki svájci közgazdászokat. A vámkedvezmény bizottság új tagjait megválasztották Sir Siney Chapman angol és Dvoracek cseh közgazdászokat. A harmadik bizottság a vámnívó általános, egész Európára érvényes csökkenésével foglalkozik. Ide referensekül dr. Schüller rémet és Brunet belga szakértőket választották. A bizottság munkája előkülönösen a legyőzött államok politikai tekintetnek nagy érdeklődéssel és biztosra veszik, hogy ezáltal a bizottság munkája sikerrel fog járni.

Dollár alapon stabilizálják a lírát. Rómából jelentik: Hír szerint a tegnapi minisztertanács a líra stabilizációjával foglalkozott. A kormány elhatározta, hogy hatályaon kívül helyezi az eddigi kényszerárúfolyamokat és visszatér az aranyvalutához. A kiinduló árfolyam a dollárhoz lesz viszonyítva.

Egyelőre nem lesz nemzetközi jellege a kolozsvári mintavásárnak. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara hosszabb ideje foglalkozik már egy állandó kolozsvári nemzetközi mintavásár létesítésének tervével, mely a Sporttelep mögötti téren nyerne elhelyezést. Kolozsvár város tanácsa is hozzájárult a mintavásár létesítéséhez, melynek céljaira ingyen ajánlotta fel a szükséges területet és önköltségi áron a szükséges villanyáramot. A gyáriparosok intervenciójára a kereskedelmi kamara vezetősége elhatározta, hogy egyelőre letesz a nemzetközi mintavásár létesítésének tervéről és csak belföldi vásárt rendez, melyet 1928 májusában fognak megnyitni. A kamara mintavásári bizottsága a napokban befejezte a vásár összes előkészítési munkálatait és a vonatkozó irásokat felterjesztette a kereskedelmi és iparügyi miniszterhez approbálás végett.

Ma jelennek meg a magyar új 1000 pengősök. Budapestről jelentik: December 22-én helyezi forgalomba a Magyar Nemzeti Bank az új ezerpengős bankjegyeket. A még forgalomban levő 500 ezer és 1 millió koronás kincstárjegyeket 1928 június 30-án kivonják és 1931 június 31-ig a Nemzeti Bank megbeváltja ezeket az inflációs papírpénzeket.

Remington modell 92 és PORTABLE a világ legjobb írógépei. Révész Ernő, Targu-Mures. Kérjen ajánlatot!

Tőzsde

A helyi piac változatlan. A hóviharok miatt Párisból és Bécsből nem érkezett jelentés és a zürichi zárlat is elmaradt.

Valutapiac 1927 december 22 (Rador)

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	3175—3130	51712			3130	1105120		6527250	193350
Newyork	16150—162	252450			16145	57130		3375	—
London	790—791	203650			78975	2790		16476	48887
Páris	635—640	280650			63750	2250		13255	39375
Milánó	880—885	153450			869	301750		17835	543
Prága	480—481	9060			480	169270		—	29625
Budapest	2835—2840	91225			2835	—		590675	—
Belgrád	—	320			285	100750		5954	17625
Bukarest	—	5810			—	353		2085	6225
Varsó	—	—			1850	6410		37840	—
Bécs	2285—2290	7310			2285	807250		47690	—
Berlin	3870—3875	12360			3867	13660		80670	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) —, Páris —, Budapest 858, Bécs —, Prága 2066.

Szörme miKádó Lei 4000 Átmeneti kabátok Börkabátok

Neumann M. Cluj
férfi- és fiuruha-
áruháza Fötér 14.

Gyümölestát
Összel ültessen! Éghajlatunknak megfelelő gyümölcset és szőlőtényit legkiválóbb minőségben vásárolhat TÓTHFALUSI és TSAI gyümölcsfa iskola-jában, Targu-Mures. Árjegyzék ingyen

A lát

Vajjon ki romgát, ki pusztítottórt össze több nyelvényben? A nyolc kilenc diák, mert restben a vádlott is elgondolkozott elképzelni, hogy szembeszállni fog-on állították megal a vonatot, tö szoros kordonoka és törtek, zuztak ügyébe került.

A hadbírósi kilencen sem váll lamennyien, még dában találtak nem em olyan bolti eltulajdonítását a háborodással" m lanság palástját ő eszik agukban se is ta áltak náluk találtak náluk zs részben megőrzés hoz, részben ideg hozzájuk, hogy k

Nae Jonescu, főmunkatársa, aki állítani, hogy a f leledzene, néhány vallásosságtól átfü amelyben megtag azoktól a diákokt mokát profanzálta szőlője a rombolá sokban részt vett diákság egész kol radni a negyvárad pokat, álljanak el voltak a barbarizm a mellüket és váil ciókat cselekedete Talán e cikne

„Cuvantul Studen látott látott néhan részvény diákszóve kijelenti, hogy azt sajnálja. A hivatal templomok lerom zsidó vallás profan templomok politik gálnak, lopott va dig nem büncselek a zsidó kereskedők kat, nyugodtan el minden lelkiismer

A hivatalos cikl várta, hogy a vád erre az álláspontra a bíróság előtt vá zekvenciát, hogy homlokegyenest ell mányával és törvé az általános ember lyett azonban mi lott óvakodott a nak vállalásától. S koztatták a hadb kezszerekről és tórakról. Az egyik tesen papnövéndél nak ama kérdésére hogy lapokat tépu ható szelidséggel v Más vádlottak és legendáját igyekez egyik védő: Lorin ség elnöke, aki a hasábjain harmince halt szolidaritást a lason ugyancsak ha ben kijelentette, h kálták Nagyváradot Igy érkezünk el amely sürgős felele tik a vádlottak a és a nem létező p másról azt han csinál tak semmit?

Színház és Művészet

MAGYAR SZÍNHÁZ Heti műsor

Péntek: A gerolsteini nagyhercegnő. (Operette reprim. Premiére-bérlet 21. szám. Kolbayval, Mendével, Lászlóval, Ihással. Sorozatszám: 151.)
Szombat d. u.: Borsszem Jankó, vagy Az elátkozott hercegnő. (Gyermekek előadás olcsó helyárrakkal. Sorozatszám: 153.)
Szombat este: Nincs előadás.
Vasárnap féli háromkor: Peleskei notárius. (Olcsó helyárrakkal. Szentgyörgyi István főllépésével. Sorozatszám: 153.)
Vasárnap 6-kor: Édenkert (Ujdonság 6-odszor Poór Liliivel. Sorozatszám: 154.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: A gerolsteini nagyhercegnő. (Bérlétszűnetben. Kolbayval, Mendé Klárral, Lászlóval, Ihással. Sorozatszám: 155.)
Hétfő 3-kor: Akácfa virág. (Ope etteuidonság 19-edszer. Olcsó helyárrakkal. Sorozatszám: 156.)
Hétfő 6-kor: A szombatesteri hölgy. (Ujdonság 6-odszor. Poór Liliivel. Sorozatszám 157.)
Hétfő háromnegyed 9-kor: Mesék az írógépről. (Operetteuidonság 8-adszor. Kolbayval, Mendével, Lászlóval, Ihással. Bérlétszűnetben. Sorozatszám: 158.)
Kedd 3-kor: Broadway. (Ujdonság 6-odszor. Olcsó helyárrakkal. Poór Liliivel, Tárayval, Janovics Jenővel. Sorozatszám: 159.)

A színházi iroda hirei

Ma este: Gerolsteini nagyhercegnő.
Nagy eseménye lesz a magyar színháznak: Minden idők legszebb operettjét, a Gerolsteini nagyhercegnőt fogják 25 évi pihentetés után felújítani.

Templom egere. Budapest három hét óta visszhangzik a Templom egere nagy sikerétől. A Víg-színháznak hosszú évek óta nem volt olyan nagy és általános sikere, mint a minőt a Templom egere aratott. A Dr. Szabó Juci szerzőjének, Fodor Lászlónak ezt az új darabját a kritika és a közönség ritka egyértelműséggel, mint a magyar vígjáték-írásnak nagy nyereségét könyvelte el. A Templom egere lesz a magyar színház legközelebbi ujdonsága, a melynek premiérje szerdán a karácsonyi ünnepek utáni napon lesz.

Holnap délután gyermekelőadás. Mialatt otthon a szentestére való előkészületek folynak, a magyar színházban délután 4 órai kezdettel gyermekelőadás lesz. Így tehát a szülők erre az időre jól fűtött helyre küldhetik gyermekeiket, ahol kellemesen szórakozhatnak. A Borsszem Jankó vagy: az elátkozott hercegnő fog olcsó helyárrakkal színrekerülni.

A karácsonyi ünnepeken: 9 előadás. Az idei évad legnagyobb sikerű ujdonságai szerepelnek a karácsonyi színházi műsorban. Azoknak, akik az évad folyamán nem nézhették meg ezeket a darabokat, most alkalmuk lesz megnézni. Vasárnap félháromkor olcsó helyárrakkal Szentgyörgyi Istvánnal a címszerepben Peleskei notáriust adják 6 órakor pedig Poór Liliivel a főszerepben az Édenkertet. Vasárnap este háromnegyedkilenckor a legszebb operette, a Gerolsteini nagyhercegnő kerül színre, a címszerepben Kolbay Ildikóval. Hétfőn 3 órakor az Akácfa virág (olcsó helyárrakkal), 6 órakor a Szombatesteri hölgy című ujdonság (Poór Liliivel), háromnegyedkilenckor pedig az idei évad óriási sikerű operette ujdonsága a Mesék az írógépről kerül színre Andorral, Ihász Aladárral. Keddén 3 órakor az amerikai színpadok nagy szenzációját, a Broadwayt adják olcsó helyárrakkal (Poór Liliivel, Janovics Jenővel, Tárayval). 6 órakor a Csattan a csók című operette-ujdonság s háromnegyedkilenckor a Pecskefészek című operette-ujdonság kerül színre. Mind a kilenc előadásra már most meg lehet a jegyeket váltani.

Könyvet karácsonyra

Lepage-nál

Most van idő válogatni.

- May Károly utazási művei:
- A rabszolgakaraván Lei 204
 - A kordillerákon " 204
 - A medveadás " 204
 - A Ro de la Plata mentén " 204
 - A szkipetárok földjén " 204
 - Az olajkirály " 232
 - Az ezüstös ország " 232
 - A fekete táhos " 232
 - A Csendes-óceánon " 232
 - A sivatagon keresztül, két kötet " 463
 - A vad Kudiszonon át " 232
- Münchhausen válogatott elbeszélései, diszkötésben .. " 102
Rhoden Makra cos Erzsike diszk. " 184
Stevenson A kinc-es szigé .. " 190
A. Svan Finn mesék, diszkötésben " 123
Thótt R. Budapesti séták, köteve " 218
Mark Twain Huckleberry Finn kalandjai, ford.: Rákosi Jenő, köteve " 238
Zempléni né Idegenben, diszkötésben " 143

Olcsó kiadás, egyenként 102 lei

Cooper Az utolsó Mohikán
Cervantes Don Quijote
Seress Imre A magyar Robinson
Halden Leánytörténetek
Daudet Tarasconi Tartarin
Marryat Rüsszig Zsigmond
Feuillel Egy szegény ifjú története
Alba Nevis Harminc papás mese
Alta Margit Szindarabok.

45 lejes kötetek:

1. Kelemen A. Hol volt, hol nem volt
2. Krúdy Gyula A vig ember bus meséi
3. Magyar Gyula Erzsébet, a nemesszivi
4. Sárány István Ilika szerencsése
5. Zempléni P. Gyuláné A két árva
6. Pósa bácsi meséi
7. Giese Márta A kis Kató

Név:
Város:
U. p.:

Ha ezen szelvényen rendel Lepage-nál

Kolozsváron,
ugy vidékre postán utánvéttel azonnal megkapja.

Veszek házi at Németországban,
főleg Berlin "Schwarzkauf" meg-támadással Mór Rimoczi, szállítási vállalat, C pályaudvarral szemben. Tel.: 864. Sürgőnyezim: „Probrute“.

borotva
borotvaszappan
borotvafehér szif
borotvaecsel

UNICUM

„UNICUM“ Kun, Cluj,
önborotváló készülék
önborotváló pengék
acéláruk
felülművelhetetlenek
Calea Victoriei 2. szám

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.

Cluj, Piata Unirii 7. szám. — Filéjai: Dés, Dieszszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhelyen. Saját tőkái 77 millió lej. — Affiliált intézetei: Torda-aranyos-Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Keresztúr, Szászrégenvidéki Takaré- és Hitel r.-t. Szászrégenben és népkban r.-t. B.-hunyadon. Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. Aruraktárai a vasut mellett

Apróhirdetések

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állást keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség leveleket csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150.

Üzembem levő, jóformánu technikai ma-lom. Mezőség központ-jában, vasúti fővonal mellett eladó. Esetleg magas jövedelem ga-rantálásával, tökére-s társ kerestetik. Fel-világosítást nyújt Luka Gyula, Turda.

Biztos egzisztencia
Határszéli városban rőfös és divatárúüzlet, családi okok miatt 100.000 lei készpénzzel azonnal átvehető. Cim a kiadóban, 3527

Falinnaptárak
és naptártömbök, cég-nyomással, olcsón kap-hatók a Fraternitas-nyomdában. Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

Féláron
eladó egy négykerékű sárga karosseriáju, tel-jesen új és rendkívül szilárd hintó. Köt vagy egy fogatú. Érdeklődni Calea Dorobantilor = Honvéd-u.) 13., a bo-degában

Barzel
fierarie
vasüzlet
Cluj-Kolozsvár
P. M. Viteaz 13.
Telefon
10-43

A helyvárosban levő szép butorozott, két-ágyas szoba két-három személynek kiadó, für-dőszoba használattal. Cim a kiadóban.

Elegáns butorozott külünbejárata szoba a Főter közvetlen közel-ben kiadó. Cim a kia-dóban.

Viktoria
(Cégtulajdonos: FISCHER RUDOLF)
butorraktár
Cal. Reg. Ferdinand 40. sz. alól
átköltözött Str. Reg. Maria 9 sz.
alá saját házába. Az átköltözéssel kapso-latosan az összes raktáron levő árúk mé-lyen leszállított áron szerzhetők be.
7-39 Telefon 7-39

Pártoljuk a hithű zsidó ipart!

**Közeledik a
CHANUKA!**

**Fiuknak
Leányoknak
Férfiaknak**

**Asszonyoknak
Gyermekeknek
Öregeknek**

Leg célszerűbb
jobb
olcsóbb

házi társasjáték
az icoldi Iparos Jesivában készült

Asztali kuglizó
csinos, diszes kivitelben. Ára csomagolás és postakölt-séggel együtt **700.- LEI**
Cim: Ateliere de Tâmparie „Thora im Derech Erec“ ICLOD. Jud. Someş

Tábori látszóvok, fenyőkéreg gépek, modrn szemüvegek, valamint az ösz- szes e szakmába való javítások. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközök, B. R. A. S. S. O. KAPU-UTCA 40
Ilyés Károly

Mégis
csak legjobb a késnélküli
„IDEAL“
borotváló por,
mely az ország ter-letén
higienia
szempontból a leg jobban elismert
borotváló szer, az „Ideal“ nem marja, kellemes hatást hagy utána. Óvakodjunk az ártalmas utáztatoktól. Csak az „IDEAL“ felírása a valódi. — **Mindenütt kapható.**
Egyedüli készítője:
Reszling József
fodrász
Cluj, Calea Reg. Ferd. 30.
Finom borotváló szappan 10-es csomag 60 lej-ért kapható. Viszonteladóknek árkedvezmény

Orth. Chevra Kadischa, Targumures 54—1927.

Felhívás
Egyesületünk folyó hó 17-én megtartott közgyűlése, a helyi zsidó közületek kezdemé-nyezése folytán egyhangulag elhatározta, hogy a sanraieni-i (Marosszentkirály) zsidó temető kezelését és gondozását átveszi.
Felhívjuk azon hittestvéreinket, akik a régi sanraieni-i Chevra Kadisa tagjainak tartják magukat, vagy tagjaivá óhajtanak lenni, hogy tagsági jogosultságuk igazolása céljából, akár írásban is, irodánkban (Targumures Str. Gen. Grigorescu 4.) jelentkezni sziveskedjenek.
Minden, a sanraieni-i temetőt érintő ügy kizárólag irodánkban intézhető el.
Targumures, 1927. december 18.
Friedmann Ferenc jegyző
Gábel Sándor elnök

Paplanok Paplanok Paplanok
legjobbabbak legszébbek legolcsóbbak

Legszebb karácsonyi ajándék egy paplan. A
„RECORD“
paplan-áruházban
szerezheti be, Str. Vlahuta (v. Bolyai-u.) 2.
Árjegyzék:

- 1 drb. selyem dublé paplan..... 2500
- 1 drb. félselyem dublé paplan.... 1400
- 1 drb. gloth dublé paplan 750
- 1 drb. virágos dublé paplan 1200
- 1 drb. virágos szaten paplan 680
- 1 drb. gloth sifon bélésű paplan.. 560
- 1 drp. törökös paplan 490
- 1 gar. szőr matrac, len damaszt huzaital 2200
- 1 drb. tengeri fű matrac, damaszt huzattal 1200
- 1 drb. tengeri fű matrac 720
- 1 kg. liba-pehely 750
- 1 kg. liba-toll 250
- 1 kg. diánpárna-toll 120

Lószőr, gyapju és vatta raktáron